

OBSAH.

KAPITOLA PRVNÍ.

Úvod. Povšechná charakteristika.

1. Poměr této knihy k »Filosofii přítomnosti« vydané 1904	1
2. Časové ohraničení periody vývoje filosofického, o níž se jedná. Proč nepojata do ní doba válečná	2
3. Předpoklady o podstatě, směrech a vývoji filosofie . .	4
4. Problém transcendentna	6
5. Dva hlavní směry filosofické, idealism a positivism . .	8
6. Ráz periody dnešní vyznačen převahou idealismu . .	10
7. Příčiny toho. Ráz periody předcházející	11
8. Vliv přírodních věd. Hnutí sociálně demokratické . .	13
9. Zvědečtění psychologie a osamostatnění její	14
10. Jak bylo s idealismem v předešlé periodě	17
11. Zmohutnění idealismu přivoděno chybami positivistů. Naturalism	19
Marx a Stirner	20
12. Materialism	23
13. Idealisující přírodovědci	24
14. Psychologism	26
15. Otázka náboženská. Zvroucení citu náboženského . .	27
16. V jakých podobách vyskytuje se idealism v době nynější. Vývoj novokantismu k fichteismu a novo- heglismu	28
17. Intuitivism	30
18. O pojmu intuice v historii filosofie	31
19. Pragmatism a intuitivní realism. Rozvrh postupu . .	34

KAPITOLA DRUHÁ.

Positivism.

1. Stav pozitivistického směru v době nynější. Rozdrobenost pozitivistického myšlení v jednotlivých oborech; není celkového názoru	37
2. Není velkých systematiků	39
3. Není filosofické »školy« pozitivistické; není zastoupení na katedrách universitních	41
4. Založení společnosti pro pozitivistickou filosofii. Kritika programu. Základna sešínuta směrem k idealismu	44
5. Positivism jest lišiti od naturalismu a monismu	47
6. Naturalism není positivism	48
7. Co je monism?	50
8. Druhy monismu	51
9. Monism Haecklův	54
10. Monism Ostwaldův	56
11. V čem se monism nejnovějšího data stýká s positivismem	59
12. Poměr k náboženství. Náboženství positivismu	61
13. Nedůslednost v hnutí monistickém. Český svaz monistů. Bulova. Max Wellner	65
14. Goethebund	68
15. Etické společnosti Ratzenhofer	69
16. Bedřich Jodl, J. Unold, W. Börner	72
17. Ostwaldův energetický imperativ	73
18. Odchýlení se etického hnutí od pozitivistické základny	75
19. Keplerbund	76
20. Empiriokriticism	79
21. Principy jeho	80
22. Kritika zkušenosti	83
23. Psychologie a základní rysy názoru na svět	86
24. Kritika empiriokriticismu	87
25. Stoupenci: J. Petzoldt	89
26. Arnošt Mach	91
27. Princip ekonomie myšlení	95
28. Max Verworn, kondicionism	97
29. Richard Wahle	100
30. Ziehenův binonism	102

31. Jeho rozdělení věd	105
32. Potonié, moc zvyku	107
33. Psychofysický paralelism a paralelisté	108
34. Positivism ve Francii. Theodule Ribot	111
35. Alfred Fouillée: idée force	114
36. Význam tohoto pomyslu pro pozitivistický názor. Filosofie smíru	116

KAPITOLA TŘETÍ.

Směry idealistické. Pragmatism.

1. Nesnáze vymezení pragmatismu	119
2. Pragmatism jakožto filosofie biologicky orientovaná. Peirceova definice. Je více pragmatismů	120
3. Pragmatism metodou a postojem	124
4. Pragmatism reprezentován filosofií Jamesovou	126
5. Charakteristika Jamesovy filosofie; snaha pro poznání transcendentna získati základ ve zkušenosti; náboženská tendence. Poměr k novokantismu	127
6. Jamesův vývoj myšlenkový vysvětluje náboženský sklon. Koho čítati k pragmatismu tohoto rázu	129
7. Jamesova kritika zkušenosti. Noetické předpoklady	132
8. Čistá zkušenost. Máme více zkušeností: fysickou, psychickou, náboženskou	134
9. Důsledky tohoto noetického stanoviska. Možnost metafysiky	136
10. Rovnocenost náboženské zkušenosti s ostatními; není rozdílu mezi pravdami náboženskými a vědeckými. Oboje jsou relativní; oboje jsou hypotesami	138
11. Kriterion pravděpodobnosti	140
12. Není objektivní jistoty. Měřítko pravdivosti v prospěchu	142
13. Posouzení tohoto stanoviska, naprostá subjektivnost jeho	146
14. Vede k sofistickému nihilismu. Pappini a Prezzolini	147
15. Jak pragmatisté couvají	149
16. Pověřování hypotes. Přání, aby něco bylo pravdou, uskutečňuje ji	152

VIII

17. Náboženská hypotese	153
18. Názory o duši a bohu	156
19. Kritika	158
20. Jacoby	160
21. Vaihinger	162
22. Poincaré	165
23. Boutroux	168

KAPITOLA ČTVRTÁ.

Intuicionism voluntaristický; ekspresionism.

1. Proti racionalistickému pragmatismu jest převládajícím nyní směrem idealistickým voluntarism	171
2. Zástupcem jeho je Bergson, jenž má podobný význam ve vývoji francouzské filosofie jako Schopenhauer v německé	172
3. Paralela mezi těmito filosofy	174
4. Příčiny úspěchu Bergsonova	175
5. Noetické stanovisko Bergsonovo	177
6. Intuice a intelekt	178
7. Rozum neschopen proniknouti k podstatě	180
8. Instinkt a intuice	178
9. Filosofické poznání a vědecké. Intuitivní poznání pomocí obrazů	184
10. Kritika noetického stanoviska Bergsonova	186
11. Hlavní myšlenky Bergsonova systému: Podstata jsoucna je dynamická. Jsoucno vědomé bytosti záleží v tom: měniti se a růsti	190
12. Platí i o nevědomém jsoucnu	192
13. Dvojitá tendence skutečnosti; hmota a duch	194
14. Élan vital; vědomí	196
15. Svoboda, automatism	198
16. Psychologie Bergsonova	200
17. Posouzení a vliv jeho filosofie	202
18. Intuitivní ekspresionism. Benedetto Croce	205
19. Základní pojmy. Výraz	206

20. Intuice, představa	208
21. Aktivita, pasivita duševní. Umění a věda	210
22. Historičnost	212
23. Filosofie pravou vědou	213
24. Praktická aktivnost. Pojem užitečna a mravnosti	215
25. Disciplíny filosofické. Linguistika	216
26. Řeč	217
27. Logika	217
28. Posouzení Croceovy filosofie	220

KAPITOLA PÁTÁ.

Intuitivní realism.

1. Podstata intuitivního realismu je v tom, že sjednává intelekt a intuici v jednom poznávacím aktu	223
2. Princip ten byl již dříve prosloven	224
3. U náboženských filosofů je zahrnut v pojmu »zažití boha«. Je to filosofie specificky ruská	226
4. Jak se vyvinula. Zástupci její	227
5. Vladimír Solovjev. Poměr k Tolstojovi	231
6. Pojem boha, duše, života	233
7. Bezprostřední vnímání boha. Smysl víry v boha	235
8. Bohočlověctví. Logos	238
9. Království boží na zemi	240
10. Etika, estetika, logika. Teosofie	243
11. Trubeckoj	244
12. Nikolaj Berďajev. Teokratie	248
13. Dimitrij Merežkovskij	250
14. Kozlov, Lutosławski, Askoldov	254
15. Losskij. Noetický základ intuitivního realismu	255
16. Kritika rozlišení Já — Nejá	260
17. Důsledky noetického stanoviska	262
18. Realism český. T. G. Masaryk	264
19. Masarykova filosofie náboženství	268
20. Frant. Drtina	271
21. Emanuel Rádl	272
22. Realism v Němcích. Robert Reininger, Schmied-Ko-warzik, Theodor Kehr	274

KAPITOLA ŠESTA.

Německý idealism; filosofie hodnot.

1. Novokantism a nové směry idealistické	277
2. Škola marburská, Hermann Cohen	279
3. Jeho pojem kategorií a transcendentální metoda	281
4. Cohenova psychologie	282
5. Natorp, Cassirer, Vorländer	284
6. Novokantism protestantských teologů	289
7. Rudolf Eucken. Idea vyššího duchovního života	291
8. Metoda neologická	293
9. Kosmický všeduch, bůh	295
10. Filosofie náboženská	297
11. Etika a umění. Eucken o tomismu	299
12. Arnošt Troeltsch	300
13. Husserlova fenomenologie a čistá logika	304
14. Předmět fenomenologie a poměr k logice	307
15. Poměr k realismu intuitivnímu a k psychologii	309
16. Posouzení	311
17. Filosofie dějin v novokantismu. Problém dějinné sou- vislosti	313
18. Kant a Dilthey	315
19. Vilém Windelband: Kulturní hodnota	317
20. Rozdělení věd. Vědy dějinné	319
21. Nesmrtelnost, pojem boha	321
22. Jiří Simmel. Relativism. Frant. Čáda	323
23. Jindřich Rickert. Problém hodnot. Historická orientace ve filosofii. Logika	328
24. Ethika	332
25. Nacionalism	333
26. Filosofie náboženství	335
27. Hugo Münsterberg. Novofichteism	338
28. Pojem hodnot a nalezení jich	341
29. Pravý svět ryzích hodnot	343
30. Hodnoty logické, estetické, etické, metafysické; pře- kážejí si	345
31. Musí však býti spojeny, což vykonává náboženství a filosofie. Úkol náboženství	347
32. Úkol filosofie	349

33. Svět je čin	352
34. Optimism. Posouzení	353
35. Hans Driesch	355
36. Jeho Ordnungslehre	358
37. Wirklichkeitslehre	361
38. Sklon k mysticismu. Frant. Mareš	362

KAPITOLA SEDMA.

Mysticism.

1. Mysticism má něco společného s oběma hlavními směry filosofickými. Rozšířenost jeho i v dnešní době	366
2. Mysticism vůbec a mysticism jako směr filosofický. Rozdíl intuice a mystického jasnozření	368
3. Mysticism a náboženství	369
4. Nálada náboženská a mystická spadají v jedno. Mystické hlavní proudy	372
5. Co je spiritism? snaha experimentovati po vědecku	374
6. Experimentální úkazy spiritistické	377
7. Co na nich pravdivého	378
8. Výmluvy spiritistů	380
9. Případ Crookesův a Flammarionův	381
10. Vědecká zkoušení spiritistických úkazů. Spiritisté u nás	385
11. Naše media píšící	386
12. Naše media kreslící	389
13. Teosofie; princip a postup	392
14. Učení o sedmeronásobném složení světa	395
15. Vnitřní pochopení pravd	396
16. Reinkarnace, Karma	398
17. Odkud přichází učení to. Kristus v nás	400
18. Mahatmas	401
19. Poměr k okultismu	403
20. Pokušení Ježíšova	405
21. Je to vlastně učení buddhistické. Výhled do budoucna	406
22. Mysticism filosofický. Schelling, Nietzsche	410
23. Rudolf Steiner. Nazírání věčného, nezničitelného jádra lidské bytosti. Pojem lidské aury	411
24. Jeho metafysika	414
25. Jean Marie Guyau, Přirovnání s Nietzschem	416

26. Filosofické stanovisko. Etika	417
27. Estetika	419
28. Sociálnost umění, Genius	421
29. Náboženská filosofie	423
30. Touha po nesmrtelnosti protestuje proti důsledkům pozitivismu v básních	426
31. Jest podporována láskou, jež má dobýti nám věčnosti. Domněnka o interkosmickém vědomí	430
32. Sny o životě záhrobním	431
33. Filosofie »Snad přece« jakožto výslednice sporu idealismu a pozitivismu	433

Hvězdička při jméně osobním v textu odkazuje k dodatkům životopisným na konci knihy.